

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/92/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010764
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4321010764.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného O. D., pre pokus prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 212 ods. 1 Tr. zák. a iné, o sťažnosti odsúdeného O. D., proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 28.09.2021 sp. zn. 3Pp/63/2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 23. novembra 2021, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie súdu I. stupňa.

II.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného O. D., narodeného XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom Q., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, o podmienéne prepustenie z výkonov trestov odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 14.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 16.07.2020 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/57/2020 zo dňa 30.07.2020 a z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace so zaradením do výkonu trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, uloženého mu ako náhradný trest za peňažný trest vo výške 1 000,- eur trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 06.05.2019, právoplatným dňa 06.05.2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 18.03.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/44/2021 zo dňa 12.05.2021, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného O. D. (ďalej len odsúdený) o podmienéne prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 14.04.2019, právoplatným dňa 14.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 16.07.2020 a s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/57/2020 zo dňa 30.07.2020 a z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 3 mesiace so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 06.05.2019, právoplatným dňa 06.05.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 18.03.2021 a s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/44/2021 zo dňa 12.05.2021.

V dôvodoch napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti s tým, že počas výkonu trestu si zabezpečil prácu a je pripravený začať po prepustení žiť a pracovať. Poukázal na to, že z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce bolo zistené, že odsúdený od 28.01.2020 do 24.09.2020 vykonával súhrnný trest uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6T/56/2019 zo dňa 13.11.2019, právoplatným dňa 05.12.2019 v trvaní 16 mesiacov

za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d/ Trestného zákona. V období od 24.09.2020 do 21.07.2021 vykonával trest uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT/125/2019 zo dňa 12.05.2019, právoplatným dňa 15.05.2019 v trvaní 10 mesiacov za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d/ Trestného zákona. V súčasnej dobe od 21.07.2021 vykonáva trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/84/2019 zo dňa 14.04.2019, právoplatným dňa 14.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/84/2019 zo dňa 16.07.2020 a s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/57/2020 zo dňa 30.07.2020 v trvaní 6 mesiacov za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 Trestného zákona, ktorého predpokladaný koniec je 19.01.2022 a následne by mal vykonávať trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT/118/2019 zo dňa 06.05.2019, právoplatným dňa 06.05.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT/118/2019 zo dňa 18.03.2021 a s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/44/2021 zo dňa 12.05.2021 v trvaní 3 mesiace za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona, ktorého predpokladaný koniec je 16.04.2022. Do výkonu trestu odňatia slobody do ÚVTOS Bratislava bol odsúdený dodaný dňa 26.05.2019 a lehotu na podmiennečné prepustenie mal splnenú dňom 31.10.2020. V tomto ústave na výkon trestu bol v dvoch prípadoch disciplinárne odmenený a dvakrát disciplinárne potrestaný. Konštatoval, že do ÚVTOS Želiezovce bol premiestnený dňa 18.05.2021 a bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“, kde stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia čiastočne a to v oblasti edukácie a vzťahov s vonkajším prostredím, v ostatných oblastiach sa plnia priebežne. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, pričom príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Funkciu z radov odsúdených poverený nebol. V tomto ústave nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný, avšak resocializačná prognóza u odsúdeného je menej priaznivá s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti riziko recidívy trestnej činnosti je stredné a nebolo odporučené jeho podmiennečné prepustenie. Okrem iného konštatoval, že bol v minulosti 15-krát súdne trestaný.

Ďalej súd I. stupňa uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku, keď vykonal polovicu zo súčtu uložených trestov, avšak nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok, keď nepreukázal určitý stupeň polepšenia a nemožno od neho v budúcnosti očakávať, že bude viesť riadny život. Ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne, sám nenavrhol žiadne aktivity, jeho správanie sa a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni a teda odsúdený nepreukázal polepšenie a neprejavil záujem na zbavenie sa všetkých záporných vlastností, ktoré ho viedli k trestným činom. Aj o aktivity pedagogického pôsobenia prejavuje len sporadický záujem.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam, ako aj s poukazom na to, že už bol v minulosti súdne trestaný a boli mu ukladané aj výchovné podmiennečné tresty, ktoré boli premenené na tresty nepodmiennečné, nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri skúmaní toho, či ho je možné podmiennečne prepustiť aj s nariadením probačného dohľadu s uložením primeraných obmedzení alebo povinností, mal za to, že ani uložené obmedzenia a povinnosti by nedávali záruku, že odsúdený by pri podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Keďže jeho resocializačná prognóza, ktorá je menej priaznivá a opakované páchanie trestnej činnosti aj po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú do dňa konania neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a keďže boli splnené všetky podmienky na ďalšie rozhodnutie, krajský súd sám vo veci rozhodol.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd po preskúmaní správnosti výroku napadnutého uznesenia dospel k záveru, že tento výrok nie je správny, keďže je v ňom uvedené, že odsúdenému bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 14.04.2019 uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, čo nezodpovedá skutočnosti. Keďže došlo k nesprávnosti výroku v napadnutom uznesení, sťažnostný súd toto uznesenie zrušil a sám vo veci rozhodol.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu a pripojených spisov, odsúdený nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody 28.01.2020 na vykonávanie súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6T/56/2019 a ktorým bol zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/118/2019. Do tohto výkonu trestu mu bol započítaný trest od 24.05.2019 do 28.01.2020. Následne po vykonaní tohto trestu nastúpil vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/125/2019 zo dňa 12.05.2019. Tento trest vykonal 21.07.2021.

V tento deň nastúpil vykonávať trest Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019, keď trestným rozkazom hore uvedenej sp. zn. zo dňa 19.04.2019 mu bol pre pokus prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 212 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmienечným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, pričom uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/84/2019 zo dňa 16.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/57/2020 zo dňa 30.07.2020 bolo rozhodnuté o tom, že podmienечne odložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov vykoná.

Následne má ešte odsúdený vykonávať trest uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 06.05.2019, kedy mu bol pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výške 1 000,- eur, a pre prípad jeho zmarenia náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/118/2019 zo dňa 18.03.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/44/2021 zo dňa 12.05.2021 bolo rozhodnuté o nariadení vykonania náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienечne prepustený najneskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a/ až c/, § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 67 ods. 2.

Z uvedeného je zrejmé, že odsúdený mal potom lehotu k podmienечnému prepusteniu odňatia splnenú dňa 31.10.2020.

Odsúdený si podal žiadosť o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 03.08.2021, kde uviedol, že je presvedčený, že bude viesť riadny život, že nebude viesť motorové vozidlá, zamestná sa a bude žiť v Bratislave, na čom zotrval aj pri výsluchu na verejnom zasadnutí súdu I. stupňa a doplnil túto svoju žiadosť s tým, že si zabezpečil prácu v stavebnej firme v Bratislave a je pripravený po prepustení žiť a pracovať.

Ako vyplýva z hodnotenia ÚVTOS Želiezovce, potom čo odsúdený nastúpil výkon trestu 26.05.2019 do ÚVV a ÚVTOS Bratislava, bol zaradený do diferenciačnej skupiny „B“, kde jeho správanie sa a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, nadväzoval nedovolené kontakty s inými odsúdenými a prechovával nepovolenú vec. V rámci aktivít pedagogického pôsobenia bol vedený k zvyšovaniu sebapoznania, sebakritického nadhľadu, zodpovednosti a zrelosti. Aktívne sa zúčastňoval prednášok, besied a kvízov v rámci oddielu, bol poverený výkonom funkcie predsedu samosprávy a svoje povinnosti si riadne plnil, pričom pracovné povinnosti si zväčša plnil na požadovanej úrovni a boli zistené aj určité nedostatky. V danom ústave bol 2-krát disciplinárne odmenený a 2-krát disciplinárne potrestaný, naposledy bol disciplinárne potrestaný dňa 07.04.2021. Následne dňa 18.05.2021 bol premiestnený na ďalší výkon trestu so stredným stupňom stráženia, do ÚVTOS Želiezovce, kde bol tiež zaradený do diferenciačnej skupiny „B“ a z hodnotenia vyplýva, že si čiastočne plnil ciele programu zaobchádzania v oblastiach edukácie a vzťahov s vonkajším prostredím. Sporadicky sa zapája do

prednášok a besied na právnu tematiku a pedagogicky je vedený k zodpovednosti za svoje činy. V tomto ústave je jeho správanie na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, je znášavivý, konfliktné situácie nevyvoláva, voľný čas trávi prevažne sledovaním televízie, hraním spoločenských hier a kreslením. Využíva možnosti väzenskej knižnice. Jeho pracovná morálka na pracovisku poľnohospodárskeho charakteru je tiež na požadovanej úrovni. Pokiaľ však ide o celkové hodnotenie, z toho vyplýva, že jeho aktivita pri plnení určených cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni a riziko recidívy trestnej činnosti je u neho stredné, pričom resocializačná prognóza je menej priaznivá. Z uvedených dôvodov nebol odporučený na podmienené prepustenie z výkonu trestu.

Krajský súd zistil, že odsúdený má v registri trestov celkovo 15 záznamov, z toho v piatich prípadoch sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený.

Odsúdený splnil aj podľa názoru sťažnostného súdu iba jednu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to formálnu, keď vykonal zo súčtu pomerných častí uložených trestov jednu polovicu. Na to, aby mohlo byť rozhodnuté o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, je potrebné, aby splnil aj ďalšie dve materiálne podmienky uvedené v § 66 ods. 1 Tr. zák., t.j. že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a druhú materiálnu podmienku, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ako už bolo uvedené vyššie, u odsúdeného nemožno konštatovať, že by svojím správaním sa preukázal polepšenie, pretože stanovené ciele a programy zaobchádzania sa u neho, ako vyplýva z hodnotenia, plnia iba čiastočne, i keď jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni a ústavný poriadok dodržiava, to neznamena, že má kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti a jeho aktivita pri plnení cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni. Odsúdený v minulosti už bol viackrát vo výkone trestu odňatia slobody a boli mu ukladané aj výchovné tresty, ktoré však nevedli k jeho náprave a preto nemožno dôvodne do budúcnosti od neho očakávať, že bude viesť riadny život, pričom aj riziko recidívy trestnej činnosti vzhľadom na osobu odsúdeného je stredné.

Inštitút podmieneného prepustenia je mimoriadnym inštitútom, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienené prepustenie. Zákon ponecháva na úvahu súdu, či pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie alebo nie. Zmyslom podmieneného prepustenia nie je, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol automaticky odsúdený prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienené prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život a že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

U odsúdeného bolo zistené opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti rôzneho charakteru, keď bol doposiaľ celkovo 15-krát súdne trestaný, z toho v piatich prípadoch sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený. Ukladané nepodmienené tresty, resp. ani premena podmieneného trestu na nepodmienený trest odňatia slobody u neho nespĺnili svoj prevýchovní účel, nezobral si z nich žiadne ponaučenie. Odsúdený vo výkone trestu síce formálne preukazuje kritický postoj k trestnej činnosti, keď sa snaží zapájať do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, pričom však do aktivít pedagogického pôsobenia s právnou tematikou sa zapája iba sporadicky. V individuálnej práci s ním boli dosiahnuté len čiastkové pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii i napriek tomu, že je vo výkone trestu od roku 2019, získal za toto obdobie iba dve disciplinárne odmeny, ale aj dvakrát bol disciplinárne potrestaný.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd po konštatovaní, že u odsúdeného nie je naplnená ani jedna z materiálnych podmienok, dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, aby tak mohol uložený trest naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Krajský súd potom, čo zrušil uznesenie súdu I. stupňa vo výroku o treste pre chyby v napadnutom výroku uznesenia, sám rozhodol tak, že žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.